

Boros Julianna

Egyetemi tanársegéd

PTE BTK Társadalmi Kapcsolatok Intézetet, Közösségi és Szociális Tanulmányok Tanszék

Tudás és/vagy tanulás – cigány/roma felnőttek múltja és jelene

Az 1990-es években jelentős számú cigány/roma oktatási program és intézmény indult állami és non-profit szektor keretein belül, melyek arra törekedtek, hogy a tanulás, a tudás megszerzésének útján segítsék és támogassák a cigány/roma tanulókat hátrányaik leküzdésében és a társadalmi mobilitásban. A cigány/roma fiatalok és szüleik jövőképe, az „álom” megvalósulása elsősorban egy szakma megszerzését jelentette, ami a társadalmi környezet szerint biztos megélhetést adhat a későbbiekben. A rendszerváltást követő időszakban a pályaválasztás előtt álló általános iskolás cigány/roma tanulók továbbtanulással kapcsolatos elképzelései nem cigány/roma társaikhoz képest alacsonyabb iskolai végzettség megszerzését jelentették. Míg kortársaik többnyire érettségit adó intézményekben folytatták tanulmányaikat, a cigány/roma fiatalok többségének már a szakiskolai képzésre bejutás is újdonságnak számított. Hátrányaik elsősorban nem képességeikből adódtak, hanem az információ, az ismeret hiányából. Nem tudtak a lehetőségeikről, kevésbé ismerték fel a társadalomban zajló folyamatos változásokat, melyek a többségi társadalom tagjait arra motiválták, hogy gyermekeik számára minél magasabb iskolai végzettség megszerzését biztosítsák, ezáltal piacképes tudás birtokosai legyenek. Előadásomban egy diákszervezet – melyet 1994-ben alapítottak Pécsen – pályaaorientációs tevékenységének tagjaira gyakorolt hatását szeretném bemutatni, olyan cigány/roma felnőttekkel készült (2015) kérdőív alapján, mely a közösség létrejötte után 20 évvel pillanatképet mutat azokról a fiatalokról, akik a tudás megszerzésének reményében „új utat” választottak, érettségit adó intézményben tanultak tovább.